

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobce: V. S.

proti

žalované: Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Regionální pobočka
Brno, pobočka pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina
sídlem Benešova 696/10, 659 14 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, a ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734,

takto:

- I. Řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, **se zastavuje.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734.
- III. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734, **se zamítá.**
- IV. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734.

- V. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734.
- VI. Žalobci bude **vrácen** soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, a to z účtu Krajského soudu v Brně ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou doručenou soudu dne 4. 9. 2018 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734 – exekučního příkazu na srážku ze mzdy, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchodu, sociální nebo nemocenské dávky, stipendia apod. Následně žalobce k výzvě soudu upřesnil, že napadá také výše nadepsané rozhodnutí žalované o námitkách dle § 159 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“) ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734.
2. Za účelem ověření toho, zda je žaloba projednatelná, vyzval soud žalovanou výzvou ze dne 14. 9. 2018, č. j. 29 Ad 7/2018-9, aby soudu sdělila a doložila, kdy bylo žalobci napadené rozhodnutí ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, doručeno. Na to žalovaná reagovala tak, že ve sdělení ze dne 8. 10. 2018 uvedla, že předmětné rozhodnutí bylo žalobci doručeno prostřednictvím poštovní služby dne 14. 2. 2018, což žalovaná doložila i kopií doručky daného rozhodnutí.
3. Soud následně usnesením ze dne 21. 12. 2018, č. j. 29 Ad 7/2018-16, vyzval žalobce, aby uvedl, kdy mu bylo rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, doručeno, a zda v tomto směru souhlasí s údaji uvedenými žalovanou. Žalobce vyjádřením ze dne 9. 1. 2019 uvedl, že mu rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, bylo doručeno 14. 2. 2018.
4. Napadeným rozhodnutím ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, žalovaná nařídila daňovou exekuci na základě platebních výměrů Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 6. 10. 2005, č. 2140502908, na penále ve výši 105 747 Kč a platebního výměru Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 13. 9. 2007, č. 2140701809, na penále ve výši 43 835 Kč.
5. Proti exekučnímu příkazu, podal žalobce civilní žalobu u Okresního soudu v Břeclavi, který ji posoudil jako námitku dle § 159 odst. 1 daňového řádu a věc postoupil žalované jako orgánu příslušnému ve věci rozhodnout.
6. Rozhodnutím o námitkách ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734, žalovaná námitky žalobce zamítla s odůvodněním, že pohledávky na pojistném ne veřejném zdravotním pojištění se promlčují dle § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění (dále jen „zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění“), tudíž k jejich promlčení nedošlo a námitka promlčení je zcela nedůvodná. Žalovaná neshledala důvod pro zastavení exekuce pro vnesenou námitku promlčení.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

7. Žalobce brojil proti nezákonnosti napadených rozhodnutí žalované. Žalobce předně namítal, že napadená rozhodnutí jsou nezákonná, jelikož byl exekuční příkaz, následně „potvrzený“ rozhodnutím o námitkách, vydán na již promlčené pohledávky.

8. Dle žalobce byl exekuční příkaz vydán po uplynutí desetileté promlčecí lhůty dle § 110 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník z roku 1964“). Žalobce také poukazuje na zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), dle kterého lze daňový nedoplatek vymáhat nejpozději do dvaceti let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným, a subjektivní promlčecí lhůtu šesti let k vybrání a vymáhání daňového nedoplatku. Dále žalobce odkazuje na ustanovení § 112 občanského zákoníku z roku 1964, dle kterého se staví promlčecí lhůta.
9. V dalším podání soudu žalobce dodal, že nebyl v rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, poučen o možnosti podat správní žalobu.
10. V reakci na vyjádření žalované byla soudu doručena replika, v níž žalobce především zdůrazňoval rozdíl mezi promlčením a prekluzí, a rozdíl v běhu objektivních a subjektivních lhůt. Žalobce namítal, že v případě objektivní promlčecí lhůty se běh lhůty nestaví v případě, kdy je právo uplatněno u soudu. A dále žalobce setrval na žalobní argumentaci promlčení vymáhaných pohledávek.

III. Vyjádření žalované k žalobě

11. K tvrzenému promlčení pohledávek žalovaná namítla, že pohledávky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění mají speciální úpravu promlčení v § 16 zákona o pojistném na zdravotním pojištění, neřídí se tudíž zákonem o správě daní a poplatků. Podle § 16 odst. 2 zákona o pojistném na zdravotním pojištění, se na platební výměry vztahuje promlčecí lhůta 5 let od nabytí právní moci platebního výměru. Tato lhůta neběží během exekučního řízení.
12. Žalovaná dále dodala, že rovněž § 110 občanského zákoníku z roku 1964 upravuje institut promlčení a ne prekluze. Žalovaná namítá, že druhá věta druhého odstavce ustanovení § 16 zákona o pojistném na zdravotním pojištění, uvádí, že promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu. Přestože byla tato věta doplněna do zákona č. 592/1992 Sb. až zákonem č. 261/2007 Sb. s účinností od 1. 1. 2008, tak bylo možné i dříve na pohledávky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění v plném rozsahu aplikovat § 112 občanského zákoníku z roku 1964.
13. Názor, že lze aplikovat ustanovení § 112 občanského zákoníku z roku 1964 podpořila žalovaná odkazem na usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. I. ÚS 1385/11 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2006, sp. zn. 20 Cdo 2219/2005 (rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz), na usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2012, sp. zn. I. ÚS 2039/12, na usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. III. ÚS 3737/13, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2011, č. j. 3 Ads 7/2011-48 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
14. Žalovaná uvedla, že platební výměr ze dne 6. 10. 2005, č. 2140502908, byl vymáhán prostřednictvím soudní exekuce vedené Okresním soudem v Břeclavi pod sp. zn. 52 Nc 2023/2006, která byla zahájena nejpozději dne 16. 1. 2006. Vedením byl pověřen soudní exekutor Okresním soudem v Břeclavi usnesením ze dne 16. 10. 2006, č. j. 52 Nc 2023/2006-4, které nabylo právní moci dne 28. 3. 2007. Platební výměr ze dne 13. 9. 2007, č. 2140701809, byl vymáhán prostřednictvím soudní exekuce vedené Okresním soudem

v Břeclavi pod sp. zn. 53 Nc 2164/2008, která byla zahájena nejpozději dne 24. 1. 2008. Vedením exekuce byl pověřen soudní exekutor Okresním soudem v Břeclavi usnesením ze dne 5. 3. 2008, č. j. 53 Nc 2164/2008-8, které nabylo právní moci dne 6. 1. 2009. Obě exekuce vedené na majetek žalobce byly zastaveny dne 27. 9. 2013 z důvodu zjištění, že výtěžek, kterého by bylo exekucí dosaženo, by nepostačil ani ke krytí nákladů. Promlčecí lhůta tedy u platebního výměru ze dne 6. 10. 2005, č. 2140502908, neběžela minimálně od 16. 1. 2006 do 27. 9. 2013. U platebního výměru ze dne 13. 9. 2007, č. 2140701809, neběžela promlčecí lhůta minimálně od 24. 1. 2008 do 27. 9. 2013. Ani v jednom případě tak neuběhla promlčecí lhůta 5 let.

15. K námitce žalobce, že nebyl poučen o možnosti podat správní žalobu, žalovaná dodala, že rozhodnutí podle daňového řádu a správního řádu obsahují poučení pouze o řádných opravných prostředcích a nikoliv o možnosti podání mimořádných opravných prostředků nebo správních žalob. Tuto skutečnost žalovaná dovodila z ustanovení § 102 odst. 1 písm. f) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), dle kterého rozhodnutí obsahuje *„poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku“*.

IV. Ústní jednání

16. V rámci ústního jednání dne 27. 10. 2020, z něhož se žalovaný omluvil, vzal žalobce žalobu zpět ve vztahu k rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, a to zejména s ohledem na to, že dle tohoto exekučního příkazu již nemá být postupováno, neboť věc převzal soudní exekutor, který provádí exekuci na žalobcovu nemovitost. Žalobce proto trval již jen na přezkumu rozhodnutí ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734, kterým žalovaný rozhodl o námitkách proti exekučnímu příkazu. V tomto směru žalobce navázal na svá žalobní tvrzení, přičemž zdůraznil problematiku plynutí subjektivních a objektivních lhůt, jakož i otázky stavění a přerušení lhůt. Uvedl, že dle jeho názoru nebylo možné hovořit o účinném stavění lhůt s ohledem na to, že výkon rozhodnutí, jak jej uplatnila Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, neprobíhal řádně, nýbrž že v činnosti soudního exekutora docházelo k neodůvodněným průtahům.

V. Posouzení věci soudem

V. a) Žaloba proti rozhodnutí ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734

17. Podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.
18. Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nestanoví-li zákon jinak, soud návrh usnesením odmítne, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně.
19. Podle ustanovení § 72 odst. 4 s. ř. s. zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.
20. Soud dodává, že správní orgán je povinen poučit adresáta rozhodnutí toliko o řádných opravných prostředcích, kterým ovšem žaloba ve správním soudnictví není.

21. Za dané situace by nezbylo soudu než žalobu podanou k poštovní přepravě dne 3. 9. 2018, a doručenou soudu dne 4. 9. 2018, proti rozhodnutí ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, které bylo žalobci doručeno dne 14. 2. 2018, dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro opožděnost odmítnout. Lhůta pro podání žaloby žalobci uplynula dne 16. 4. 2018. Jelikož však žalobce ve vztahu k tomuto rozhodnutí vzal při ústním jednání dne 27. 10. 2020 žalobu zpět, soud řízení o této žalobě **zastavil** dle § 47 písm. a) s. ř. s.

V. b) Žaloba proti rozhodnutí ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734

22. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalované, a shledal, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
23. Nejprve soud se soud zabýval otázkou, zda je rozhodnutí o námitce vydané podle § 178 daňového řádu rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.
24. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 19. 2. 2019, č. j. 1 Afs 271/2016-53, publikovaném pod č. 3873/2019 Sb. NSS, vyslovil právní, že „[r]ozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s. je jak exekuční příkaz vydaný podle § 178 daňového řádu, tak rozhodnutí o námitce podle § 159 daňového řádu podané proti tomuto exekučnímu příkazu.“
25. Žalobce především namítal promlčení pohledávek na neuhrazené pojistné, a tedy následnou nezákonnost jejich vymáhání. Promlčení u pojistného na zdravotním pojištění se řídí zákonem č. 592/1992 Sb., o pojistném na zdravotním pojištění. Ustanovení § 16 zákona o pojistném na zdravotním pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2007 stanovilo, že „[p]rávo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za pět let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. Právo vymáhat pojistné se promlčuje ve lhůtě pěti let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno.“
26. Jak poukazovala i žalovaná, Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. I. ÚS 1385/11, vyslovil názor, že „se ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu o jednoznačném znění § 16 odst. 1 a 2 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, které výslovně hovoří jak o promlčení práva předepsat dlužné pojistné, tak o promlčení práva vymáhat pojistné. Pokud by zákonodárce měl na mysli prekluzi uvedených práv, bylo na místě zvolit odlišnou právní terminologii, která by o takovém jeho úmyslu nevzbuzovala pochybnosti“.
27. Dále soud vycházel z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2006, sp. zn. 20 Cdo 2219/2005, dle kterého se na běh promlčecí lhůty podle § 16 odst. 2 zákona o pojistném na zdravotním pojištění použije ustanovení § 112 občanského zákoníku z roku 1964.
28. Z uvedeného vyplývá, že ustanovení § 16 zákona o pojistném na zdravotním pojištění upravuje promlčecí lhůtu, která se řídí pravidlem o stavění promlčecí lhůty dle ustanovení § 112 občanského zákoníku z roku 1964. Na běh promlčecí lhůty nemělo vliv ani přijetí zákona č. 89/2012 sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“): dle § 3036 občanského zákoníku, se „[p]odle dosavadních právních předpisů [...] až do svého zakončení posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, která se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.“
29. Ustanovení § 112 občanského zákoníku z roku 1964 stanoví, že „[u]platní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně

pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí“. Z tohoto ustanovení tedy vyplývá, že se promlčecí lhůta staví ve chvíli, kdy je právo uplatněno u soudu, ode dne, kdy byl návrh doručen soudu, a neběží po celou dobu, kdy se v řízení řádně pokračuje. K tomu, je třeba vyjít z komentářové literatury, dle které „[z] hlediska promlčení má stejné právní účinky jako uplatnění práva u soudu či jiného orgánu (§ 112 věta první) i návrh na výkon rozhodnutí, jímž se oprávněný domáhá výkonu rozhodnutí, kterým mu bylo přiznáno právo.“ (Viz Švestka, J. § 112 [Stavení promlčení]. In: Švestka, J. a kol. Občanský zákoník I, II. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009, s. 621.).

30. V případě platebního výměru ze dne 6. 10. 2005, č. 2140502908, běžela promlčecí lhůta nejpozději po dni nabytí právní moci dne 31. 10. 2005 nejpozději do dne 16. 1. 2006, kdy bylo zahájeno exekuční řízení (viz řízení u Okresního soudu v Břeclavi sp. zn. 52 Nc 2023/2006), poté po celou dobu vedení exekučního řízení promlčecí lhůta neběžela (je třeba hovořit o stavení promlčecí lhůty), a poté začala znovu běžet po zastavení exekučního řízení usnesením soudního exekutora ze dne 27. 9. 2013, č. j. 007 EX 3152/06-79. Rovněž u platebního výměru ze dne 13. 9. 2007, č. 2140701809, běžela promlčecí lhůta nejpozději po dni nabytí právní moci dne 5. 10. 2007 nejpozději do dne 24. 1. 2008, kdy bylo zahájeno exekuční řízení (viz řízení u Okresního soudu v Břeclavi sp. zn. 53 Nc 2164/2008), poté po celou dobu vedení exekučního řízení promlčecí lhůta neběžela, a začala znovu běžet po zastavení exekučního řízení usnesením soudního exekutora ze dne 27. 9. 2013, č. j. 007 Ex 1012/08-27. Trvání exekučního řízení nemělo na stavení lhůt vliv, nelze totiž hovořit o tom, že by sama žalovaná v tomto řízení nepokračovala „řádne“.
31. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pětiletá promlčecí lhůta práva vymáhat pojistné, které bylo stanoveno žalovanou platebním výměr ze dne 6. 10. 2005, č. 2140502908, a platebním výměrem ze dne 13. 9. 2007, č. 2140701809, v den 12. 2. 2018, kdy byl vydán žalovanou exekuční příkaz č. j. VZP-18-00620421-J734, ještě neuplynula. Exekuční příkaz č. j. VZP-18-00620421-J734 tedy nebyl vydán na promlčenou pohledávku. Tudíž ani rozhodnutí žalované o námitkách dle § 159 daňového řádu ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734, není nezákonné z důvodu, že „potvrzuje“ exekuční příkaz na promlčenou pohledávku; pohledávka dosud promlčena nebyla.

VI. Závěr a náklady řízení

32. Na základě výše uvedeného soud řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734, dle § 47 písm. a) s. ř. s. **zastavil**.
33. V řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2018, č. j. VZP-18-00620421-J734 nemá ve smyslu ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
34. Na základě shora uvedeného soud žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734, dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť **není důvodná**.
35. O náhradě nákladů řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2018, č. j. VZP-18-03106406-J734, soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení

před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

36. Žalobce zaplatil na základě usnesení soudu ze dne 15. 5. 2019, č. j. 29 Ad 7/2018-27, soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč bankovním převodem na účet soudu dne 31. 5. 2020 (viz záznam o složení na č. l. 31). Dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, jsou od soudního poplatku osvobozena všechna řízení ve věcech pojistného na veřejné zdravotní pojištění.
37. O vrácení soudního poplatku bylo rozhodnuto podle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, dle kterého soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. října 2020

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu